

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنده توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

سنده توسعه فن آوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

((مرداد ماه ۱۳۸۸))

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان
سنده توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

بسم الله الرحمن الرحيم

سنده توسعه فن آوری اطلاعات و ارتباطات

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

تدوین :

سید علی جلالی

خلف سواری

محمد رضا رحیم خانی

امین بهاری

مرداد ماه ۱۳۸۸

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنند توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

فهرست مندرجات :

شماره صفحه	شرح
۶	مقدمه
۶	ماموریت سازمان
۷	۱- اهداف
۸	۲- محدوده اجراء
۸	۳- مسئولیت اجراء
۸	۴- شرح سنند
۸	۱- ۴- روش تهییه سنند و معرفی ساختار آن
۹	۲- ۴- دامنه شمول بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات
۹	۴-۲-۱- حوزه های زیر ساختی
۱۰	۴-۳- تعاریف، وظایف، ویژگیها و ساختار کلی
۱۰	۱- ۴- ۳- تعاریف
۱۰	• سیستمهای عمومی مکانیزه یکپارچه
۱۰	• سیستم اختصاصی مکانیزه یکپارچه
۱۰	• دولت الکترونیک
۱۱	• پایگاه اینترنتی استاندارد
۱۱	• پایگاه اینترنتی تعاملی

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سندي توسيع فناوري اطلاعات و ارتباطات "فاوا"

11	خدمات دولت الکترونیکی
11	خدمات الکترونیکی تعاملی
12	کسب و کار الکترونیکی
12	کارت الکترونیکی
12	مبادله الکترونیکی
12	فراگیری الکترونیکی
12	خط پر سرعت
13	متخصصان فناوري اطلاعات و ارتباطات
13	ISP
13	خدمات امن
13	۴-۳-۲ - وظایف حوزه فناوري اطلاعات و ارتباطات
14	۴-۳-۳ - ویژگیها
15	۴-۳-۴ - ساختار کلان
17	۴-۴-۴ - برنامه ، نقش و جایگاه حوزه فاوا در رابطه با بسترسازی و مضامین برنامه چهارم توسعه ...
17	۴-۴-۱ - نقش و جایگاه حوزه فناوري اطلاعات و ارتباطات
18	۴-۴-۲ - برنامه های حوزه فناوري اطلاعات و ارتباطات
19	۴-۵ - امکانات ، قابلیتها ، محدودیتها و تنگناها

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سندي توسيعه فناوري اطلاعات و ارتباطات "فاوا"

- ۱۹ ۴-۵-۴-امکانات، قابلیتها (نقاط قوت و فرصتها)
- ۲۰ ۴-۵-۴-محدودیتها و تنگناها (ضعفها و تهدیدها)
- ۲۱ ۴-۶-نقش و جایگاه بخش در تحقق اهداف چشم انداز
- ۲۲ ۴-۷-۴-اهداف کلی و راهبردهای کلان توسعه
- ۲۲ ۴-۷-۱-اهداف کلی
- ۲۲ ۴-۷-۲-راهبردهای کلان
- ۲۲ ۴-۸-۴-اهداف کمی و سیاست های اجرایی
- ۲۲ ۴-۸-۱-اهداف کمی
- ۲۴ ۴-۸-۲-سیاست های اجرایی
- ۲۵ ۴-۹-اقدامات مهم و اساسی
- ۲۶ ۵-اسناد مرتبط
- ۲۷ ۶-کنترل سندي

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنده توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

مقدمه:

• یکی از اهداف نظام جمهوری اسلامی دستیابی به استقلال همه جانبی و از جمله استقلال اقتصادی است و استقلال اقتصادی بدون توجه به بخش کشاورزی حاصل نخواهد شد. در دنیای امروز هیچ کشور توسعه یافته ای را نمی توان یافت مگر اینکه بخش کشاورزی آن توسعه یافته باشد. اصولاً توسعه ملی همواره از مسیر توسعه بخش کشاورزی می گذرد. تامین امنیت غذایی نیز به عنوان اصلی ترین پایه استقرار امنیت کشور و ثبات حکومتها از وظایف دیگر بخش کشاورزی محسوب می گردد.

ماموریت:

عمده رسالت و وظایف بخش کشاورزی را می توان بدین شرح بیان نمود.

- تامین امنیت غذایی کافی با اولویت خودکفایی در تولید محصولات اساسی و حذف تدریجی واردات.
- تامین مواد اولیه مورد نیاز کارخانجات صنعتی و صنایع غذایی.
- افزایش صادرات با هدف برقراری تراز مثبت بازرگانی در داخل بخش.
- اصلاح تدریجی الگوی کشت در راستای استفاده بهینه از عوامل تولید و الگوی بهینه مصرف.

رونق اقتصادی بخش در راستای کمک به اقتصاد ملی و افزایش درآمد کشاورزان.

با توجه به سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران و سیاستهای کلی نظام، قانون برنامه چهارم توسعه و سند ملی توسعه استان، وظایف و تکالیفی که از ناحیه اسناد مذکور بر عهده ی بخش کشاورزی شده است به طور کلی در "ابعاد اقتصادی و ابعاد بخشی" به شرح ذیل می باشد:

۱- در ابعاد کلان اقتصادی، اجتماعی

الف) تلاش برای ارتقاء سلامت جامعه و تامین غذا

ب) تلاش برای ارتقاء درآمد تولید کنندگان و توزیع مناسب درآمد و مقابله با فقر روستایی

ج) تلاش در جهت پایداری در روستا و توسعه فرصت‌های شغلی و تنوع بخشی به فعالیتهای اقتصادی روستا

د) تلاش در جهت توسعه صدرات غیر نفتی کشور

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سندي توسيع فناوري اطلاعات و ارتباطات "فاوا"

۵) تلاش در جهت الگوي مصرف مواد غذائي مردم و افزایش مصرف پروتئين حيواني

۲- در ابعاد بخش

الف) خودکفائي محصولات اساسی بر اساس توليد داخلی

ب) ارتقاء بهروری عوامل تولید (نیروی کار، آب و خاک و ...)

ج) کاهش ضایعات محصولات در فرایند تولید و توسيع صنایع پس از تولید

د) اصلاح نظام قيمت گذاري محصولات

ه) تقويت زيرساخت هاي توليد

و) دستيابي به رشد اقتصادي بخش - متکي به منابع دانش و آگاهی سرمایه انسانی و تحقیقات کاربردی و فناوري هاي نوين.

سازمان جهاد کشاورزی همسو با شواری عالی فناوري اطلاعات کشور به عنوان متولی کاربردهای مختلف از فناوري اطلاعات که از امور فرابخشی بشمار می آيند و در راستای پياده سازی و تامين زيرساخت هاي لازم و استاندارد در كليه بخش هاي سازمان ، با در نظر گرفتن امکانات و وظایف محوله اقدام به تهييه و تدوين سندي توسيع و فناوري اطلاعات و ارتباطات "فاوا" نموده است.

با توجه به گستردگي حوزه فعالیت و خدمات ارائه شده در زيربخشهاي کشاورزی شامل زراعت ، باغبانی ، حفظ نباتات ، آب و خاک ، ترويج و نظام بهره برداری ، دام و طيور و آبزيان ، صنایع و توسيعه روستايی ، مکانيزاسيون کشاورزی ، آبخيزداری و منابع طبیعی ، امور اراضی ، آموزش و تحقیقات ، عشاير و ... این سازمان تلاش نموده است تا بسترهای مدیریتی و تصمیم گیری لازم را با استفاده از فناوري اطلاعات و ارتباطات در جهت تسهيل فرایندهای خدمات دهی و خدمات رسانی فراهم نماید.

سندي حاضر به عنوان " سندي توسيعه فن آوري اطلاعات و ارتباطات سازمان جهاد کشاورزی خوزستان " وضعیت کلان فناوري اطلاعات و ارتباطات در رابطه با برنامه چهارم توسيعه ، اهداف کلی و راهبردهای کلان توسيعه در اين بخش تبيين می نماید.

۱- اهداف

اين سندي در جهت پياده سازی اهداف زير تبيين گردیده است:

- ايجاد يكپارچگي در سياست گذاري

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنده توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

- شفاف سازی مسئولیت فناوری اطلاعات و ارتباطات
- پرهیز از موازی کاری و تداخل در فعالیت های فناوری اطلاعات و ارتباطات
- تسهیل در ارتباطات و تبادل اطلاعات زیر بخش های سازمان
- تسهیل و تسریع در تولید ، انتقال و دسترسی به اطلاعات و دانش در امور تصمیم سازی
- تحکیم زمینه های همکاری در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات
- توسعه زیرساخت عرضه گسترده و فراگیر خدمات جدید فعالیت های کشاورزی نظیر دولت الکترونیک و تجارت الکترونیک.

۲- محدوده اجراء

محدوده اجرای این سنده شامل ستاد سازمان جهاد کشاورزی ، اداره کل منابع طبیعی ، اداره کل دامپردازی ، اداره کل عشاپردازی ، اداره کل شیلات و آبزیان ، سازمان تعاون روستایی ، شرکت های خدمات حمایتی ، پشتیبانی امور دام ، مهندسی آب و خاک ، جهاد نصر ، مراکز تحقیقاتی و آموزشی و ... می باشد.

۳- مسئولیت اجراء

مسئولیت اجرای این سنده در ستاد سازمان بر عهده واحد فناوری اطلاعات و ارتباطات و در ادارات کل و زیر مجموعه بر عهده مدیر کل ، در مراکز آموزشی و تحقیقاتی بر عهده روسای مراکز می باشد.

۴- شرح سنده

۴-۱- روش تهییه و معرفی ساختار آن :

واحد فناوری اطلاعات و ارتباطات به عنوان متولی امور سیاست گذاری در سطح کلان سازمان پس از مطالعه اسناد مرتبط موجود در سازمان و سنده ملی فناوری اطلاعات کشور ، اقدام به تهییه و تدوین سنده پیشنهادی اولیه نمود و نهایتاً سنده توسعه و فناوری اطلاعات و ارتباطات تهییه و در تاریخ ۱۴/۴/۸۸ مورد تایید اولیه قرار گرفت و مقرر شد پس از تصویب نهایی در شورای فناوری اطلاعات و ارتباطات توسط رئیس سازمان جهت اجرا ابلاغ گردد که از آن تاریخ قابل اجرا خواهد بود.

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنده توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاوا"

ساختار کلی این سنده با ساختار پیشنهاد شده در دستورالعمل سازمان سابق مدیریت و برنامه ریزی کشور (موضوع ماده ۱۵۵ قانون برنامه چهارم توسعه) و سنده توسعه بخش فناوری اطلاعات کشور در برنامه چهارم توسعه، مطابقت کامل دارد و شامل هشت بخش است، که در آن پس از تعاریف، وظایف بخش و وضعیت آن از نظر مضامین دوازده گانه برنامه چهارم توسعه، امکانات، محدودیت‌ها و تنگناهای توسعه بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات در سازمان بررسی و در انتهای عوامل محیطی و عوامل موثر بر توانمندی‌ها و تنگناهای توسعه بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات تحلیل شده است.

مراجع مورد استفاده در شناسایی تنگناهای توسعه بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات، سنده توسعه بخش فناوری اطلاعات در برنامه چهارم و مطالعات موردی انجام شده در کشور و سازمان جهاد کشاورزی بوده است. سپس نقش و جایگاه بخش در تحقق اهداف چش انداز تبیین شده و در آخر اهداف کلی، راهبردهای کلان توسعه و اهداف کمی سیستمهای اجرایی به همراه اقدامات اساسی ترسیم شده است.

۴-۲- دامنه شمول بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات:

- دولت الکترونیک (E-Government)
- آموزش الکترونیکی (E-Learning)
- تجارت الکترونیکی (E-Business)
- بهره برداران روستایی و شهری شامل کشاورزان، دامداران، صاحبان صنایع تبدیلی کشاورزی و ...

۴-۲-۱- حوزه‌های زیر ساختی:

- زیر ساختهای ارتباطی
- زیر ساختهای امنیتی
- زیر ساختهای اطلاعاتی (که عبارتند از: مراکز داده (Data Center)، مراکز تماس (Call Center)، مراکز صدور گواهی دیجیتالی (امضای الکترونیکی)، دفاتر ارائه‌ی خدمات جامع در شهر و روستای الکترونیکی

شایان ذکر است استاندارد به عنوان مبحث بسیار مهم در حوزه فوق و در تمامی سطوح الزاماً مد نظر قرار می‌گیرد و نظام مدیریت منابع (شامل منابع زمانی، دانشی، اطلاعاتی، انسانی، مالی) از الزامات حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌باشد.

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنده توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

۴-۳- تعاریف ، وظایف ، ویژگی ها و ساختار کلی

۴-۳-۱- تعاریف:

• سیستم های عمومی مکانیزه یکپارچه :

این سیستم ها مجموعه ای از زیر سیستم های نرم افزاری است که برای پردازش فرایندهای عمومی استفاده می شود و در سازمان های مختلف تقریبا همانند هستند . این سیستم ها روی سیستم سخت افزاری خادم (Server) نصب می شوند و بر حسب دسترسی معینی به کاربران گوناگون در درون یا بیرون سازمان خدمت می رسانند. یکپارچگی سیستم سبب می شود که داده های ورودی به سیستم عمومی فقط یکبار صورت گیرد و با زیرسیستم های تشکیل دهنده دارای ارتباط و تعامل باشند.

زیرسیستم های نرم افزاری تشکیل دهنده عبارتند از اداری ، مالی ، پشتیبانی ، سیستم حفاظت و امنیت و دبیرخانه بدون کاغذ (Paper Less) .

• سیستم اختصاصی مکانیزه یکپارچه:

این سیستم مجموعه ای از زیرسیستم های نرم افزاری است که برای انجام فرایندهای اختصاصی یک سازمان است و معمولا در سازمان های مختلف ، متفاوت است . این سیستم روی سیستم سخت افزاری خادم (Server) نصب می شود و بر حسب دسترسی معین به کاربران گوناگون در درون و یا بیرون سازمان خدمت می رساند .

یکپارچگی سیستم سبب می شود که داده های ورودی به سیستم اختصاصی فقط یکبار صورت بگیرد و زیرسیستم های تشکیل دهنده دارای ارتباط و تعامل باشند.

• دولت الکترونیک (E-Government)

دولت الکترونیک عبارت است از استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات توسط دولت ، به طوری که کلیه دستگاهها در دولت الکترونیک با استفاده از فناوری های اطلاعاتی با مردم (شهری و روستایی) ، بنگاهها و دیگر اعضاء بدن دولت ،

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سندي توسيعه فناوري اطلاعات و ارتباطات "فاوا"

ارتباطات و عرضه خدمات را سريع ، شفاف ، ارزان ، در دسترس و فراگيرتر انجام مي دهند.

• پايگاه اينترنتى استاندارد:

پايگاه اينترنتى استاندارد داراي حداقل سه صفحه برای معرفى وجوه اصلی سازمان ، مانند علت ايجاد و يا وجود ، رسالت ، اهداف کلان ، راهيردها و سياست ها ، معرفى خدمات و يا کالاهای تولیدی سازمان است. پايگاه اينترنتى استاندارد داراي امکانات لازم برای تماس مراجعان و اخذ و پردازش انتظارات مراجعان از طريق وب است . چنین وب سايتهاي همواره در دسترس است و به طور خودكار روزآمد (Update) مي شوند.

• پايگاه اينترنتى تعاملی:

يک پايگاه اينترنتى استاندارد است که تعدادی از انواع خدمات مورد نياز مراجعان را از طريق اخذ و پردازش دوسویه داده ها و مستندات برآورد کند. ارباب رجوع يك سو و سيسitem يا افراد مورد مراجعيه ، سوي ديگر تعامل مي باشنند.

• خدمات دولت الکترونيک:

آن دسته از خدمات دولتی است که در فضای الکترونيکی و به کمک فناوري اطلاعات و ارتباطات مانند شبکه های رايانيه اي و پورتال به صورت ارتباط بر خط (On-Line) و يا همراه با فرصت پردازش معين به ساير دستگاههای دولتی ، موسسات تجاری و ارباب رجوع ارائه می شود.

• خدمات الکترونيکی تعاملی :

آن دسته از خدماتی است که در فضای الکترونيکی به کمک فن آوري اطلاعات و ارتباطات مانند شبکه های رايانيه اي و پورتال از طريق اخذ و پردازش يکسویه و دوسویه داده ها و مستندات انجام می شود. ارباب رجوع يکسو و کارکنان مورد مراجعيه ، سوي ديگر تعامل مي باشنند. اين خدمات بصورت ارتباط برخط (On-Line) و يا همراه با فرصت پردازش معين به ساير دستگاههای دولتی ، موسسات تجاری و ارباب رجوع ارائه می شود.

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سندي توسيعه فناوري اطلاعات و ارتباطات "فاوا"

• کسب و کار الکترونیکی (E-Business):

تراکنش های الکترونیکی در خرید و فروش کالا و خدمات اصلی بین بنگاهها ، خانواده ها ، کارمندان دولت و دیگر سازمان های عمومی و خصوصی که از طریق شبکه های رایانه به یکدیگر متصلند انجام می شود، کالاهای خدمات از طریق الکترونیک سفارش داده می شود ، اما پرداخت پول و یا تحويل کالاهای خدمات بصورت بر خط (on line) یا نابرخط (off line) انجام می شود.

• کارت الکترونیکی (Electronic Card)

وسیله ای برای انجام تراکنشهای خدمات الکترونیک به ویژه برای تبادلات پولی ، اعتباری و مالی است که از آن جمله کارت های اعتباری ، خرید و ... است.

• مبادله الکترونیکی (Electronic Change)

استفاده از ابزارهای الکترونیکی مانند کارت های اعتباری برای دریافت و پرداخت از طریق شبکه الکترونیکی از جمله اینترنت است.

• فرآگيری الکترونیکی (Electronic Learning)

استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در فرایند آموزش و فرآگیری همانند بهره برداری از فناوری اطلاعات و ارتباطات ویژه از اینترنت و سیستمهای چند رسانه ای به عنوان ابزارهایی برای بهبود کیفیت آموزش و فرآگیری ، ارائه تسهیلاتی برای دسترسی آسان به منابع و خدمات آموزشی و فراهم نمودن ساز و کارهایی برای تعامل و همکاری آموزشی از راه دور.

• خط پر سرعت (Spead Line)

خط با ظرفیت ۶۴ کیلوبایت بر ثانیه و بالاتر را خط پر سرعت می گویند . در این نوع از خطوط ، عمل شماره گیری لازم نیست . Adsl نمونه ای از این خطوط هستند.

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنند توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

• متخصصان فناوری اطلاعات و ارتباطات :

افرادی که دارای تحصیلات عالی مرتبط با فناوری اطلاعات و ارتباطات می باشند.

ISP •

یک شرکت یا موسسه‌های که امکان دسترسی به اینترنت و خدمات آن را برای مشتریان (کاربران) در یک منطقه جغرافیایی فراهم می‌کند. یک ISP دارای تجهیزات و خطوط مخابراتی است. تامین پست الکترونیکی و فضای پایگاه اینترنتی معمولاً بعنوان بخشی از خدمات ISP ها می‌باشد.

• خدمات امن (SOURCE SERVER)

خدماتی که در فضای الکترونیکی با ویژگیهای محترمانه بودن ، جامعیت و دسترس پذیری ارائه می‌شوند خدمات امن و به خادمهایی (SERVER) که با بهره گیری از سیستمهای امنیتی (شامل امنیت فیزیکی و امنیت الکترونیکی) نسبت به ارائه خدمات امن اقدام می‌نمایند ، خادم امن (SOURCE SERVER) می‌گویند.

٤-٣-٢- وظایف حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات :

شامل امور سیاست گذاری ، زیر ساختها و کاربردها می‌باشد که وظیفه سیاست گذاری و تدوین نظام جامع فناوری اطلاعات و ارتباطات و تعیین وظایف بخش‌های مختلف جهاد کشاورزی و همچنین تدوین مقررات و آیین نامه‌ها و ضوابط لازم برای توسعه قلمرو فناوری اطلاعات و ارتباطات ، بر عهده این حوزه می‌باشد.

حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات وظایف کلان زیر را مدیریت می‌کند:

۱- سیاست گذاری و هدایت در زمینه توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنده توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاوا"

۲- تدوین ضوابط و استانداردهای مرتبط با کاربردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات و نظارت بر اجرای آنها . توضیح اینکه حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات سازمان در راستای انجام وظایف فوق ، گزارش عملکرد سالیانه به شرح ذیل تهیه و منتشر خواهد نمود.

الف : سیاستها ، محورهای اهداف و میزان تحقق آن مربوط به حوزه ستادی در زیر بخش‌های کشاورزی شامل زراعت ، باگبانی ، حفظ نباتات ، آب و خاک ، ترویج و نظام بهره برداری ، دام و طیور و آبزیان ، صنایع و توسعه روستایی ، مکانیزاسیون کشاورزی ، آبخیزداری و منابع طبیعی ، امور اراضی ، آموزش و تحقیقات ، عشایر و ... را ارائه می نماید.

ب : تعیین اولویت ها و محورهای فعالیت جهت هدایت حوزه ستادی و زیر بخشها به منظور پیاده سازی فعالیتهای مرتبط با فن آوری اطلاعات و ارتباطات .

۴-۳-۴- ویژه گی ها :

مهمنترین ویژگی فناوری اطلاعات و ارتباطات ، فرابخشی بودن آن است بطوریکه تمامی ابعاد زندگی را تحت تاثیر قرار داده است. لذا لازم است همه بخش‌های ساست گذاری ، تنظیم مقررات ، ایجاد زیر ساخت و توسعه کاربردها (خدمات) با هماهنگی یکدیگر ، شرایط و زمینه بهره مندی از مزايا و قابلیتهای فناوری را در حوزه فعالیتهای سازمان فراهم نموده و در جهت توسعه آن گام بردارند و حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات متولی ایجاد این هماهنگی است.

برخی از ویژگیهای حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات عبارتند از :

- ۱- تحولات سریع فناوری در بخش و افزایش تقاضا برای دریافت خدمات و توسعه ، روشهای جمع آوری و انتقال اطلاعات.

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سندي توسيعه فناوري اطلاعات و ارتباطات "فاوا"

۲- نقش اساسی در ايجاد نحول در ارائه و ارتقاء خدمات بهره برداری
کشاورزی و ...

۳- جهاني شدن فعاليت و الزام به رعایت استانداردهای جهاني و پروتکل
های همكاری دو جانبی ، چند جانبی و بين المللی

۴- نياز به دانش فني پيشرفته و مديريت کارآمد بر آن

۵- اشتغالزايی و زودبازده بودن سرمایه گذاريها در اكثرا زمينه ها

۴-۳-۴ ساختار کلان

بر اساس ساختار کلان پيش بينی شده ، بخش فناوري اطلاعات و ارتباطات به
چهار حوزه به شرح ذيل قابل تفكيك می باشد.

۱- سياست گذاري (شوراي فناوري اطلاعات و ارتباطات سازمان با همكاری
كميته فناوري اطلاعات و ارتباطات)

۲- مجريان سياستها و برنامه ها (ادارات كل ، موسسات آموزشي و پژوهشي ،
شركتهاي وابسته و كليه معاونتهاي حوزه ستادي)

۳- تنظيم کنندگان مقررات (شوراي فاوا ، با همكاری کميته فن آوري اطلاعات و
ارتباطات)

۴- ايجاد کنندگان شبکه ها

در برنامه چهارم کليه امور ياد شده در اختيار سازمان جهاد کشاورزی می
باشند و واگذاري فعالитеهاي جهاد کشاورزی برای پيگيري ، پياده سازي و
نظرارت بر حسن اجرای سند در سطح سازمان ، شوراي فناوري اطلاعات و
ارتباطات تشکيل می شود:

الف- تركيب شوراي فناوري اطلاعات و ارتباطات به شرح ذيل می باشد:

• رئيس سازمان / مشاور رئيس سازمان	رئيس شورا
• معاون توسيعه مديريت منابع انساني	عضو شورا
• معاون برنامه ريزى و امور اقتصادي	عضو شورا
• مدیر حراست / مدیر ارزيايي عملكرد	عضو شورا
• مسئول فناوري اطلاعات و ارتباطات	دبیرشورا

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنده توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

شورای فناوری اطلاعات و ارتباطات وظیفه‌ی سیاستگذاری و تدوین راهبرد‌ها در قلمرو فناوری اطلاعات و ارتباطات و همچنین تدوین برنامه‌های بلند مدت و میان مدت برای توسعه پژوهش‌های بنیادی و کاربردی در قلمرو فناوری اطلاعات و ارتباطات را در حوزه سازمان جهاد کشاورزی بر عهده دارد.

ب - وظایف شورای فناوری اطلاعات و ارتباطات سازمان جهاد کشاورزی:

۱ - تدوین و تصویب اهداف، سیاست‌ها و راهبرد‌های فاؤا سازمان جهاد کشاورزی.

۲ - تصویب برنامه‌های کلان و تعیین اولویت‌ها در پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات در زیربخش‌های جهاد کشاورزی

۳ - تعیین و تبیین رویه‌ها، استانداردها و مقررات استقرار نظام ICT (فاؤا) در زیربخش‌های جهاد کشاورزی هماهنگ با نظام عمومی فناوری اطلاعات و ارتباطات استان و کشور.

۴ - تصویب طرح‌های استراتژیک و اولویت دار در سطح بخش‌های فوق

۵ - تصویب تشکیل کمیته‌ها و کارگروه‌های تخصصی

۶ - تبیین نحوه تعامل و حسن روابط با مراجع ذیربسط کشور در راستای سیاست‌های کلی در بخش ICT

۷ - بستر سازی فرهنگی و توسعه‌ی فناوری اطلاعات و ارتباطات

۸ - بررسی نتایج برنامه‌ها و فعالیت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات و اثر بخشی آن در زیربخش‌ها

در راستای عملیاتی شدن تصمیمات شورای فاؤا سازمان کمیته فناوری اطلاعات و ارتباطات سازمان تشکیل می‌گردد.

ج - کمیته فناوری اطلاعات و ارتباطات فاؤا

به منظور تسهیل در تصمیم‌گیری جلسات شورای "فاؤا" ، شورای کمیته فناوری اطلاعات و ارتباطات با مسئولیت دبیر شورا و ترکیبی از کارشناسان این

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنند توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

حوزه برای یک دوره یکساله با نظر مسئول کمیته فناوری اطلاعات و ارتباطات و تایید شورای "فاؤا" تشکیل می گردد.

وظیفه این کمیته در جهت تسهیل فرایند تصمیم سازی و عملیاتی نمودن مصوبات شورا می باشد.

۴-۴- برنامه ، نقش و جایگاه حوزه "فاؤا" در رابطه با بسترسازی مضامین برنامه چهارم توسعه

۱-۴-۴- نقش و جایگاه حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات

- - ایجاد هم ابزاری (Synergy) در بخش های مرتبط
- - جذب سرمایه های داخلی و خارجی به واسطه "فاؤا"
- - افزایش بهره وری ملی و کاهش اتلاف وقت و منابع
- - ارتقاء دانش عمومی و تخصصی در بخش تولیدات کشاورزی
- - فراهم شدن زمینه های افزایش سهم همکاری های اقتصادی و علمی در سطح ملی و منطقه ای در رابطه با تولیدات بخش کشاورزی
- - افزایش تولید محصولات استراتژیک
- - افزایش راتدمان تولید در واحد سطح با توجه به محدودیت منابع

آبی

- - افزایش ضریب تولید پروتئین و مواد لبنی
- - اقتصادی شدن تبادل محصولات کشاورزی ، دامی و شیلاتی و ... و خدمت رسانی مطلوب به جامعه بهره برداران
- - فراهم شدن زمینه های افزایش سهم همکاری های اقتصادی استانها با یکدیگر به ویژه در زمینه تولیدات کشاورزی ، دامی و شیلاتی و...
- - فراهم نمودن زمینه تعامل بین المللی بین جهاد کشاورزی و خوار و بار جهانی (فاؤ)
- - افزایش رفاه اجتماعی از طریق عرضه استاندار د ، آسان و ارزان تولیدات کشاورزی ، دامی و شیلاتی و...
- - کاهش ضایعات و اتلاف منابع انسانی و مادی در هنگام بروز بلاحای طبیعی و بحرانها

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنده توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

- - ایجاد بورس محصولات کشاورزی و دامی و شیلاتی
- - کاهش تخریب های زیست محیطی بر اثر کاهش مراجعات و سفرهای غیر ضروری
- - تسهیل در مدیریت و تسريع در اخذ تصمیمات در بخش‌های تولید و عرضه محصولات کشاورزی و دامی و شیلاتی (صنایع تبدیلی)
- - فراهم شدن زمینه های اجرای الگوی کشت استان

۴-۴-۲- برنامه های حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات

- - ایجاد و توسعه ارتباطات و تبادل اطلاعات بخش‌های سازمان جهاد کشاورزی استان
- - تسهیل و تسريع در تولید ، انتقال و دسترسی به اطلاعات و دانش در امر تصمیم گیری و تصمیم سازی
- - اعمال روش‌های مدیریتی مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات جهت نظارت و کنترل پروژه ها
- - توسعه اطلاع رسانی و آگاهی از وقایع و رخدادهای بخش تولید و تحقیقات کشاورزی
- - بهبود روش‌های مدیریت عرضه تولیدات و خدمات بخش کشاورزی به عموم مردم با بهره گیری از روش‌های نوین فناوری اطلاعات و ارتباطات
- - تحول در روش‌های مدیریت ، ثبت و کنترل اطلاعات ، وقایع و بحرانهای زیست محیطی
- - ایجاد روش‌های نوین بازاریابی محصولات کشاورزی و دامی و شیلاتی
- - انتقال آسان و کم هزینه دانش و تجربیات
- - مانیتورینگ بهره وری
- - بکارگیری روش‌های جدید و حذف قید زمان و مکان از فرایندهای آموزشی

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سندي توسيعه فناوري اطلاعات و ارتباطات "فاوا"

- ايجاد پورتال سازمانی به منظور کاهش بوروکراسی ، تجميع و تسهيل عرضه خدمات زير بخشهاي جهاد کشاورزی
- فراهم نمودن بستر لازم جهت استفاده از سистем اطلاعات جغرافيايي GIS و RS و ....
- ايجاد بسترهای لازم مدیريتي و تصمييم گيري به منظور توزيع متناسب ارائه خدمات و توليدات در بخش کشاورزی

٤-٥-٤-امكانات ، قابلیت ها ، محدودیت ها و تنگناها

٤-٥-٤-امكانات و قابلیت ها (نقاط قوت و فرصت ها)

الف - درونی (نقاط قوت)

- وضعیت مناسب کیفی و کمی دانش آموختگان رشته های فناوری اطلاعات و ارتباطات
- وجود فرصت ها و توان بالقوه فعالیت تحقیقاتی و مطالعاتی در بخش "فاوا"
- وجود زیر ساخت مناسب از جمله فیبر نوری ، ارتباطات ماهواره ای و سیستم های PLC
- وجود موسسات و مراکز آموزشی و پژوهشی
- برنامه جامع پنج ساله "فاوا" (ICT) سازمان کشاورزی و بازنگری سالانه

ب - بیرونی (فرصت ها)

- افزایش قابل توجه تعداد شرکت ها و موسسات دولتی و خصوصی فعال در زمینه توسعه بكارگيري فناوري اطلاعات و ارتباطات
- تقاضاي بالا برای بهره گيري از کاربردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات
- وجود خبرنگاران فناوري اطلاعات و ارتباطات هموطن ايراني در شرکت ها و موسسات درجه اول جهان
- وجود بازار نسبتا مناسب در داخل و كشور های همسایه و منطقه آسياي ميانه و خاورميانه

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنند توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

- وجود قوانین مربوط به تشویق و جذب سرمایه گذاری خارجی در ایران
- نگرش مثبت مدیران و آحاد جامعه به توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات
  - جوان بودن جمعیت کشور و وجود خلاقیت در این طیف سنی
  - رشد کمی و کیفی دانش آموختگان رشته های فناوری اطلاعات و ارتباطات
  - وجود اراده دولتی و استانی در توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات

۴-۵-۴- محدودیت ها و تنگناها (ضعف ها و تهدیدها)

الف- درونی (نقاط ضعف)

- معدد بودن بخش های مختلف سازمانی برخوردار از سیستم های نرم افزاری یکپارچه
  - کمبود خدمات و اطلاعات ارائه شده از طریق اینترنت
  - آشنایی محدود مدیران و کارکنان سازمان با فناوری اطلاعات و ارتباطات
  - نامناسب بودن شرایط و زمینه های ساختاری مدیریتی و حقوقی برای توسعه کاربرهای فناوری اطلاعات و ارتباطات
  - ناچیز بودن حجم مبادلات اقتصادی انجام شده در محیط الکترونیکی (تجارت الکترونیک)
  - ناچیز بودن عرضه خدمات آموزشی در محیط الکترونیکی (Learning)
- ضعف در تولید و عرضه اطلاعات در محیط الکترونیکی
- کمبود چشمگیر منابع انسانی متخصص میان رشته ای
- فقدان بستر میزبانی وب در داخل کشور و وابسته بودن به بسترها خارجی
- تعدد نهادهای تصمیم گیری در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنده توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

ب- بیرونی (تهدیدها)

- پایین بودن درآمد سرانه خانوار
- سهم بسیار ناچیز فناوری اطلاعات و ارتباطات از سبد هزینه خانوار
- پایین بودن ضریب نقوذ اینترنت و رایانه های شخصی در کشور
- وابستگی کشور به فناوری کشورهای پیشرفته
- فقدان توان یا تمايل به تحقیق و توسعه در شرکت های فعال در فناوری اطلاعات و ارتباطات
- وجود تحریم های مختلف علیه ایران
- ضعف در فرهنگ و سواد کاربردی فناوری اطلاعات و ارتباطات
- عدم حصول نتایج ملموس و واقعی از بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات به علت ساختار کهنه و دیوانسالارانه
- ضعف در به روز رسانی دانش نیروهای متخصص
- عدم توجه به معماری اطلاعاتی و هماهنگ و ملی در سازمان های دولتی و شیوه ممیزی یکپارچه در این زمینه
- عدم وجود یک سیستم امنیتی مناسب در استفاده از اینترنت و اینترانت

۴-۶- نقش و جایگاه بخش در تحقق اهداف چشم انداز

۱- کسب جایگاه ممتاز در کشور و منطقه در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات از طریق:

- کاهش شکاف دیجیتالی
- دستیابی به علوم و فناوری پیشرفته
- افزایش رفاه عمومی و عدالت اجتماعی از طریق بهره مند کردن آحاد جامعه از خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات
- تعامل سازنده و موثر با سایر کشورها و نیز مجامع منطقه ای و بین المللی

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنند توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

۲- ارائه خدمات الکترونیکی با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در هر زمان و هر مکان.

۴-۷-۱- اهداف کلی و راهبردهای کلان توسعه

۴-۷-۱-۱- اهداف کلی

- - افزایش میزان رضایت ارباب رجوع (مشتری مداری)
- - تسهیل و تسريع در ارائه خدمات
- - ارائه محصولات و خدمات با کیفیت
- - کاهش هزینه های تولید محصولات کشاورزی و دامی
- - تضمین سلامت اداری از طریق دستیابی به دولت الکترونیک، آموزش الکترونیکی، تجارت الکترونیکی، الجاد زیرساخت ها در فناوری اطلاعات و ارتباطات در حوزه جهاد کشاورزی

۴-۷-۲- راهبردهای کلان

- - افزایش کمیت و بهبود کیفیت دسترسی کلیه واحدهای سازمان جهاد کشاورزی به فناوری اطلاعات و ارتباطات
- - روز آمد کردن مقررات و دستورالعمل های مرتبط در جهت تحقق دولت الکترونیک
- - پیشگامی در زمینه بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات
- - یکپارچه سازی سیستم اطلاعات و تسهیل جریان اطلاعات در سطح جهاد کشاورزی

۴-۸-۱- اهداف کمی و سیاست های خارجی

۴-۸-۱-۱- اهداف کمی

- - اهداف کمی "فاؤا" جهاد کشاورزی در طول برنامه چهارم به شرح ذیل می باشد:

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سندي توسيعه فناوري اطلاعات و ارتباطات "فاوا"

- افزایش تعداد واحدهای زیر مجموعه دارای سیستم های اختصاصی مکانیزه یکپارچه به حداقل ۳۰ درصد (٪ ۳۰)
- افزایش تعداد واحدهای زیرمجموعه سازمان داری سیستم های عمومی مکانیزه یکپارچه به حداقل ۷۰ درصد (٪ ۷۰)
- تعیین و احصاء صد درصد سیستم های اختصاصی سازمان جهاد کشاورزی و همسان کردن این سیستمهای در سطح سازمان در جهت یکپارچه سازی سیستمهای برنامه چهارم
- برخورداری صد درصد (٪ ۱۰۰) واحدهای زیر مجموعه سازمان از خدمات تعاملی (Interactive) در محیط الکترونیکی در پایان
- برخورداری صد درصد (٪ ۱۰۰) واحدهای زیر مجموعه سازمان و واحدهای وابسته و تابعه از وب سایت تا پایان سال ۱۳۸۷ در چارچوب استانداردها و دستور العملهای ابلاغی.
- افزایش دروس ارائه شده توسط آموزش الکترونیکی به حداقل بیست درصد (٪ ۲۰) در پایان برنامه چهارم (منظور از دروس ارائه شده، تعداد درسها و آموزشهايی است که معاونت آموزش و تحقیقات به صورت آموزش ضمن خدمت برای کارکنان سازمان و واحدهای تابعه و وابسته بر حسب ساعت درس تدوین و به عنوان برنامه آموزشی ابتدای هر سال ابلاغ می نماید).
- افزایش نسبت تعداد شاغلین فناوري اطلاعات و ارتباطات به کل شاغلین به حداقل پنج درصد (٪ ۵) در پایان برنامه چهارم
- جايگزيني ۹۵ درصد سرورهای موجود با سرورهای امن (Secure Server) و بكارگيري فراايند و استانداردهای مرتبط در پایان برنامه چهارم
- افزایش ضریب نفوذ اینترنت به حداقل ۹۰ درصد در جهاد کشاورزی

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سندي توسيعه فناوري اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

- ارائه خدمات اطلاع رسانی و ارتباطات الکترونیکی با کمک مراکز خدمات ترویجی و باجه های خدمت رسانی الکترونیکی دولت در قالب دولت الکترونیک در سطح استان تا پایان برنامه چهارم توسعه
- ارائه خدمت اطلاع رسانی و ارتباطات الکترونیکی در قالب فناوري اطلاعات و ارتباطات روستا (ITC روستايي)

توضيح اينكه اهداف کمي فناوري اطلاعات و ارتباطات در بخش هاي کشاورزی، دامپروری، شبكات، منابع طبیعی، دامپروری، عشایر، مراکز آموزش و پرورش، ايستگاه هاي تحقيقاتی و ستاد سازمان به تبع اين سندي در طول برنامه چهارم توسعه تهييه، تنظيم و اجراء خواهد شد.

۴-۸-۲- سياست هاي اجرائي

- تمرکز در سياست گذاري کلان و عدم تمرکز در مديريت اجرائي و اجرا
- استاندارد کردن فعاليت هاي فناوري اطلاعات و ارتباطات
- حمایت از ارتقای دانش تخصصي و حرفة اي منابع انساني
- گسترش سطح فرهنگ و دانش عمومي فناوري اطلاعات و ارتباطات
- تشویق و حمایت از بکارگيري فناوري اطلاعات و ارتباطات
- خودکار سازي فعالитеهاي عمومي و ويژه و پياده سازي سистемهاي آنها در مجموعه جهاد کشاورزی
- افزایش ظرفیت و ارتقای کیفیت مراکز آموزشی فناوري اطلاعات و ارتباطات در جهاد کشاورزی
- حمایت از حق.ق مالکیت معنوی تولید کنندگان نرم افزار
- توسيعه پيگاه اطلاع رسانی بخشهاي تابعه و وابسته جهاد کشاورزی
- هماهنگی لارم برای تخصیص بهینه منابع فناوري اطلاعات و ارتباطات در مجموعه جهاد کشاورزی

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سنده توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

- اصلاح ساختار برنامه ریزی عملیاتی و اختصاص منابع در بودجه سازمان از منابع استانی و ملی بر اساس نظام جامع "فارا"

۴-۹ اقدانات مهم و اساسی

- کلیه معاونتها ، مدیریتها ، ادارات مستقل ستاد استان ، ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری ، دامپزشکی ، عشاير ، سازمان تعاون روستایی ، شرکتهای خدمات حمایتی ، پشتیبانی امور دام ، جهاد نصر ، مهندسی آب و خاک ، مرکز تحقیقاتی و آموزشی ، موسسه سرم سازی راضی و ... نسبت به ایجاد و بهینه سازی واحدهای فناوری اطلاعات و ارتباطات خود اقدام و طرح جامع فناوری اطلاعات و ارتباطات سازمان تهیه و پیاده سازی می نمایند
- تدوین آیین نامه ها ، دستور العملها ، ضوابط و معیارهای مورد نیاز "فاؤا" جهاد کشاورزی
- ایجاد پورتال سازمانی
- حذف واحدهای موازی و شفاف سازی وظایف و مسئولیتهای بخش های "فاؤا"
- استقرار نظام کنترل کیفیت فعالیتهای پژوهشی محصول گرا با هدف رشد تواناییهای علمی و اجرایی سازمان جهاد کشاورزی
- استقرار نظام کنترل کیفیت فعالیتهای و سنجش رضایت مشتری
- اصلاح ساختار و معماری سازمانی با هماهنگی شورای "فاؤا" در حوزه های کاربردی و زیر ساختی
- مانیتورینگ بهره وری جهت سنجش میزان بهره وری واحدهای سازمان با استفاده از تحلیل پوششی داده ها و محاسبات ریاضی
- تدوین و پیاده سازی طرح جامع الکترونیکی نمودن اسناد و مدارک

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان
سنده توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاؤا"

۵- اسناد مرتبط

- سند ملی توسعه بخش فن آوری اطلاعات کشور مصوب مرداد ماه سال ۱۳۸۵ - دبیرخانه شورای عالی فناوری اطلاعات کشور
- ماده ۱۵۵ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۸ - ۱۳۸۴)
- آیین نامه تولید اسناد، بهره برداری و بازنگری اسناد اداری - شماره ۱- آ ۱۱- ۱ س تاریخ ۱۳۸۵/۱۱/۱۱
- سند توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات وزارت نیرو مصوب آذر ماه ۱۳۸۵

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان

سند توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات "فاوا"

۶- کنترل سند

• ۱-۶ صدور سند

سنده با اضوابط آیینه تولید ، بهره برداری و بازنگری اسناد اداری مطابقت دارد.

نام و نام خانوادگی کنترل کننده : سمت : امضاء

۲-۶- دریافت سند و کنترل های لازم

نام سازمان : ..... تاریخ دریافت سند ..... مهر و امضاء .....

سند از نظر شکلی (تعداد اوراق، خوانایی و ....) کامل است.

سند در فرمهای مربوطه ثبت گردید.

اسناد منسوخ و یا بی اعتبار مرتبط ابطال گردید.

نام و نام خانوادگی کنترل کننده : سمت

۳ - ۶ - بهره برداری

نام واحد سازمان : ..... مهر و امضا .....

دریافت سند

خاتمه دوره اجراء . تاریخ :

نام و نام خانوادگی دریافت کننده : سمت :

۴ - ابطال سند

این سند در تاریخ ..... به استناد ..... ابطال گردید